УДК 811.161.3

Этналінгвістычны аналіз фразеалагізмаў са значэннем працоўнай дзейнасці

Сазонава Н.В.
Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Пад фразеалагізмамі мы разумелі ўласна фразеалагічныя адзінкі (ФА). У якасці матэр’ялу даследавання выкарыстаны 52 ФА са значэннем працоўнай дзейнасці, узятыя са Слоўніка фразеалагізмаў І. Я. Лепешава.

Праведзены аналіз дазволіў скласці 3 семантычныя групы:

1) гультайства, пустое баўленне часу (26 ФА);
2) цяжкая праца (20 ФА);
3) працавітасць, увішнасць (6 ФА).

Сярод ФА 1й групы магчыма выдзеліць наступныя падгрупы:

1.1 ФА біць лынды, бібікі, байды, ганяць сабак, лічыць варон, акалочваць грушы з вербаў, вераб’ям дулі паказваць і г.д. адлюстроўваюць актыўнае фізічнае ўздзеянне на аб’ект, пры гэтым вынік не мае практычнай каштоўнасці;

1.2 ФА пляваць у столь адлюстроўвае фізічнае ўздзеянне, выніку пры якім дасягнуць цяжка і, галоўнае, ён не мае карысці.

ФА гэтых 2х падгруп аб’ядноўваюцца паводле змешчанай у іх семантыцы актыўнай прафанацыі плённай працы. Са старажытнасці лічылася нявартым чалавека займацца заведама пустымі, безвыніковымі справамі, таму можна меркаваць, што ў будове гэтых ФА закладзена імкненне чалавека схаваць сваё гультайства ў імітацыі актыўнай дзейнасці.

1.3 ФА ляжаць на баку, сядзець, склаўшы рукі адлюстроўваюць падкрэслена нерабочую позу.

Сярод ФА 2-й групы можна выдзеліць падгрупы:

2.1 ФА цягнуць лямку, цягнуць ярмо, рваць жылы адлюстроўваюць цяжкасць працы і падкрэсліваюць яе ступень праз падабенства з працай хатняй жывёлы і праз адмоўны вынік такой працы-сапсаванае здароўе; ФА гэтай падгрупы маюць выразна адмоўную канатацыю;

2.2 ФА мазоліць рукі, дыхнуць няма калі падкрэсліваюць колькасць працы, але не маюць выразна адмоўнай канатацыі.

ФА 3-й семантычнай групы (залатыя рукі, гарыць у руках, і швец і жнец і на дудзе ігрэц) падкрэсліваюць увішнасць чалавека праз характарыстыку ягоных рук і колькасць т.зв. прыкладных ведаў у аднаго чалавека.

Такім чынам, разгледжаныя канатацыі ФА дазваляюць адзначыць большую колькасць адмоўных характарыстык, чым станоўчых, што можна

патлумачыць больш востраў эмацыянальнай рэакцыяй на негатыўныя з’явы жыцця.

УДК 811.161.1

Начальный этап изучения русского языка как иностранного. Обучение чтению

Сабайда С. В.
Белорусский национальный технический университет

На начальном этапе изучения иностранного языка термин «*чтение*» в методической и научной литературе определяется по-разному. Обобщив ряд формулировок, приведём два наиболее существенных значения, которые раскрывают данное понятие:

1) действие по идентификации букв и их соединению в слова между написанным и произнесенным;

2) громкое произнесение воспринимаемого письменного текста.

При обучении технике чтения и учебному чтению предпочтение отдаётся нами методу, который берёт за основу *букву, слог,* связывая их с соответствующими звуками.

Как известно, буквы русского и арабского алфавита не совпадают, китайская письменность не звукобуквенная, а иероглифическая, в ней каждому звуку соответствует слог. Все это затрудняет усвоение студентами графических знаков.

Объяснение правил написания прописных и заглавных букв, правил чтения букв и буквосочетаний, обозначающих один звук, правил постановки ударения происходит при использовании нами языка-посредника или родного языка учащихся. На следующем этапе обучения обучающиеся переходят от букв к словам. В словах они учатся определять оглушение или озвончение, твёрдость или мягкость, ударный слог, выделять непроизносимые буквы, определять позицию букв *и, е, ё, ю, я.* В дальнейшем осуществляется переход к чтению предложения и текста, что связано с новыми трудностями. Появляется необходимость включить в чтение интонационный рисунок предложения, его акцентно-ритмическое членение. Учебное чтение текста предложения и текста рекомендуем проводить вслух, неоднократно, с постоянным увеличением темпа чтения.

Подводя итог вышесказанному, необходимо подчеркнуть, что обильная и систематическая тренировка в чтении вслух способствует становлению и фиксированию связей между слухомоторным и зрительным образами слов, а также разрабатывает артикуляционный аппарат учащихся.